

Заявник: Поліха Богдан Михайлович

## КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ щодо офіційного тлумачення законів України

1. Статті (окремі положення) Законів України, в тлумаченні яких виникла необхідність:

- підпункт «в» пункту 12 прикінцевих положень Закону України «Про прокуратуру» №1697-VII від 14.10.2014 р. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 2-3, ст.12);

- стаття 40 Кримінального процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88);

- підпункт 78.1.11 пункту 78.1 статті 78 в редакції Закону № 4652-VI від 13.04.2012 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 21, ст.208);

- пункт 18 частини 1 статті 3 Кримінального процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88).

2. Обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень Конституції та/або законів України:

Ухвалою слідчого-судді районного суду м. Горбань О.Ю. від 28.04.2016 року (<http://revestr.court.gov.ua/Review/57767598>) в кримінальному провадженні № від 10.06.2015р. задоволено клопотання слідчого та надано дозвіл на проведення документальної позапланової перевірки ФОП Поліха Богдан Михайлович (код 2515606092) з питань дотримання податкового, валютного та іншого законодавства України за період діяльності з 01.01.2013р. по 31.12.2015 р.

Як відомо, відповідно до підпункту «в» пункту 12 прикінцевих положень Закону України «Про прокуратуру» №1697-VII від 14.10.2014 р. в Кримінальному процесуальному кодексі України виключено пункт 4 частини другої статті 40, відповідно до якого, слідчий мав право призначати ревізії та перевірки

Відповідно до п.78.1.11 ст. 78 Податкового кодексу України документальна позапланова перевірка здійснюється за наявності судового рішення суду (слідчого судді) про призначення перевірки або постанови органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, слідчого, прокурора, винесену ними відповідно до закону.

**Проте, кримінально-процесуальне законодавство не передбачає такого повноваження слідчого судді, як надання дозволу на проведення позапланової документальної перевірки.**

Так, відповідно до п. 18 ч. 1 ст. 3 КПК України слідчий суддя - це суддя суду першої інстанції, до повноважень якого належить здійснення у порядку, передбаченому цим Кодексом, судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні.

До компетенції слідчого судді діючим кримінально-процесуальним законодавством віднесено розгляд наступних питань:

- 1) про відводи на досудовому слідстві (стаття 81);
- 2) щодо речових доказів громіздких чи таких, що швидко псуються (стаття 100);
- 3) поновлення або відмови у поновленні процесуального строку (стаття 117);
- 4) про здійснення приводу на досудовому слідстві (стаття 140);
- 5) про накладення грошового стягнення та його скасування (статті 144-147);
- 6) про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом, продовження його строку чи відмова у цьому (статті 150-153);
- 7) про відсторонення від посади на певний строк, продовження його строку чи відмова у цьому (статті 154-158);
- 8) про тимчасовий доступ до речей і документів (стаття 163);
- 9) про припинення тимчасового вилучення майна (стаття 169);
- 10) про арешт на майно, його скасування (стаття 170-174);
- 11) про обрання запобіжних заходів, зміна їх виду чи продовження строків (особисте зобов'язання - стаття 179; особиста порука - стаття 180; застава - стаття 182; домашній арешт - 181; тримання під вартою -183);
- 12) про надання дозволу на затримання з метою приводу (стаття 187-190);
- 13) про застосування електронних засобів контролю (стаття 195);
- 14) про затримання (стаття 207);
- 15) про допит осіб, впізнання осіб чи речей на досудовому слідстві у режимі відеоконференції при трансляції з іншого приміщення (дистанційне досудове розслідування) (стаття 232);
- 16) про проникнення до житла чи іншого володіння особи (стаття 233), проведення обшуку (стаття 234);
- 17) про проведення слідчого експерименту (стаття 240);
- 18) про доручення про проведення експертизи (стаття 242), залучення експерта (стаття 243); надання дозволу на отримання біологічних зразків для експертизи (стаття 245);
- 19) про негласні слідчі (розшукові) дії (стаття 247), використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій (стаття 257);
- 20) про надання дозволу на втручання у приватне спілкування (стаття 258), аудіо-, відеоконтроль особи (стаття 260), накладення арешту на кореспонденцію (стаття 261), огляд і виїмка кореспонденції (стаття 262), зняття інформації з

транспортних телекомунікаційних мереж (стаття 263), зняття інформації з електронних інформаційних систем (стаття 264);

21) про надання дозволу на обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи (стаття 267);

22) про установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу (стаття 268);

23) про спостереження за особою, річчю або місцем (стаття 269);

24) про аудіо-, відеоконтроль місця (стаття 270);

25) про надання дозволу на тимчасове обмеження конституційних прав особи при проведенні контролю за вчиненням злочину (стаття 271);

26) про надання дозволу на негласне отримання зразків для порівняльного дослідження (стаття 274).

До компетенції слідчого судді входить розгляд скарг на постанови слідчого, прокурора про відмову у задоволенні клопотання про проведення (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій (стаття 93), на постанови прокурора або слідчого про зупинення досудового слідства (стаття 280), на дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора під час досудового слідства (стаття 306), на рішення про екстрадицію (стаття 591).

Слідчий суддя може також вирішувати питання:

1) щодо встановлення строків для ознайомлення із матеріалами кримінального провадження (стаття 290);

2) щодо поміщення особи у приймальник-розподільник для дітей або відмова у такому поміщенні, продовження строків чи відмова у цьому (стаття 499);

3) про направлення особи до медичного закладу для проведення психіатричної експертизи або відмова у цьому (стаття 509);

4) щодо присутності слідчого судді при допиті за запитом компетентного органу іноземної держави шляхом проведення відео- або телефонної конференції (стаття 567);

5) про тимчасовий та екстрадиційний арешт (статті 583-584);

6) про застосування запобіжного заходу, не пов'язаного із триманням під вартою, для забезпечення видачі особи на запит іноземної держави (стаття 585);

7) про затвердження згоди особи на видачу з України в спрощеному порядку (стаття 588);

8) про застосування запобіжного заходу для вирішення питання про виконання вироку суду іноземної держави (стаття 602).

Слідчий суддя також повинен виконувати загальні обов'язки судді щодо захисту прав людини.

Таким чином, кримінально-процесуальне законодавство не передбачає можливості звернення до слідчого судді з клопотанням про проведення позапланової документальної перевірки, не передбачає порядку розгляду цього клопотання, повноваження судді під час вирішення клопотання та можливості і порядку оскарження ухвали за результатами розгляду клопотання.

За правилами ст. 1 КПК України порядок кримінального провадження на території України визначається лише кримінальним процесуальним законодавством України. Оскільки КПК України не містить можливості розгляду слідчим суддею, клопотання про проведення позапланової документальної

перевірки. є таким, що не ґрунтується на вимогах кримінально-процесуального закону та не підлягає до задоволення.

За відсутності узагальнення судової практики та рекомендаційних розяснень ВССУ з питань призначення позапланових податкових перевірок в кримінальних провадженнях слідчі судді місцевих судів створили неоднозначну практику застосування кримінального процесуального закону щодо призначення позапланових податкових перевірок.

Протилежні за змістом та за застосуванням підпункту «в» пункту 12 прикінцевих положень Закону України «Про прокуратуру» №1697-VII від 14.10.2014 р., ст. 40 КПК України, підпункт 78.1.11 ст. 78 ПК України, пункт 18 частини 1 статті 3 КПК України можна розділити на дві категорії:

1- положеннями КПК України не передбачено повноважень слідчого судді призначати позапланову документальну перевірку, не регламентовано порядок розгляду таких клопотань слідчого, обсяг доказування при розгляді такого клопотання, критерії, за якими слідчий суддя повинен визначати достатність підстав для надання дозволу на проведення податкової перевірки - **відмовляють в задоволенні клопотань** (ухвала слідчого судді районного суду м. від 01.10.2015 року (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/53468824>), ухвала слідчого судді районного суду м. від 19.01.2016 року (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/55240090>), ухвала слідчого судді районного суду м. від 26.01.2016 року (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/55263577>));

2- стороною кримінального провадження, яка звернулась із даним клопотанням, в судовому засіданні, поза розумним сумнівом, доведено про необхідність отримання дозволу на проведення позапланової документальної перевірки. оскільки отримані за результатами такої перевірки відомості матимуть істотне значення для встановлення обставин у вказаному кримінальному провадженні, що підтверджується і матеріалами кримінального провадження. відтак призначення позапланової документальної перевірки є доцільним та відповідає завданням кримінального провадження, а тому наявні підстави для задоволення клопотання (ухвала слідчого судді районного суду м. від 28.04.2016 року (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/57767598>), ухвала слідчого судді районного суду м. від 17.11.2015 року (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/53598566>), ухвала слідчого-судді районного суду м. від 18.04.2016 року (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/57917146>), ухвала слідчого судді районного суду м. від 26.04.2016 року (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/57555293>).

Враховуючи викладене, на підставі ст. 42 Закону України «Про Конституційний Суд України», -

#### **ПРОШУ:**

1. Відкрити конституційне провадження.

2. Прийняти рішення щодо офіційного тлумачення підпункту «в» пункту 12 прикінцевих положень Закону України «Про прокуратуру», ст. 40 КПК України, підпункту 78.1.11 ст. 78 ПК України, пункт 18 частини 1 статті 3 КПК України.

**Додатки:**

- витяг із законів України:
- Ухвала слідчого-судді районного суду м. від  
28.04.2016 року (<http://revestr.court.gov.ua/Review/57767598>);
- Ухвала слідчого-судді районного суду м. від  
17.11.2015 року (<http://revestr.court.gov.ua/Review/53598566>);
- Ухвала слідчого-судді районного суду м. від  
18.04.2016 року (<http://revestr.court.gov.ua/Review/57917146>);
- Ухвала слідчого-судді районного суду м. від  
26.04.2016 року (<http://revestr.court.gov.ua/Review/57555293>);
- Ухвала слідчого-судді районного суду м. від  
01.10.2015 року (<http://revestr.court.gov.ua/Review/53468824>);
- Ухвала слідчого-судді районного суду м. від  
19.01.2016 року (<http://revestr.court.gov.ua/Review/55240090>);
- Ухвала слідчого-судді районного суду м. від  
26.01.2016 року (<http://revestr.court.gov.ua/Review/55263577>);
- Копії звернення з додатками для суду в 2-х примірниках.

**«21» вересня 2016 року**

**Поліха Б.М.**